

Про базове бюджетне фінансування НАН України у 2018 році та його вплив на стан зайнятості

Основною бюджетною програмою НАН України, за якою здійснюється базове фінансування статутної діяльності наукових установ, у т.ч. і видатків на оплату праці, є КПКВК 6541030 – «Фундаментальні дослідження, прикладні наукові і науково-технічні розробки...». Обсяг фінансування цієї програми на 2018 рік визначено у сумі 2881,727 млн. грн., або на 354,911 млн. грн. більше за обсяг минулого року (+14%). У це збільшення входять цільові видатки на фінансування двох великих проектів, яких не було у 2017 р. Зокрема:

- забезпечення експлуатаційних витрат нової ядерної установки «Джерело нейтронів» ННЦ «ХФТІ» - 45,7 млн. грн.;
- реконструкція Національного дендрологічного парку «Софіївка» - 75,0 млн. грн.

Таким чином, без урахування зазначених цільових видатків збільшення обсягів фінансування за КПКВК 6541030 у 2018 р. становить 234,2 млн. грн., або 9,27%.

Чи достатньо таких коштів для роботи наукових установ у режимі повної зайнятості? Це було б можливим за умови, що розмір мінімальної заробітної плати і ставка І розряду ЄСТС залишиться на рівні минулого року. Але з 1 січня 2018 року мінімальна заробітна плата встановлена у розмірі 3723 грн. (+16,3%) і І розряд ЄСТС – 1762 грн. (+10,125%). Знаючи про такі очікувані зміни в оплаті праці, Академія і профспілка обґрутували збільшення видатків за КПКВК 6541030 на необхідний фонд оплати праці у режимі повної зайнятості на 270,972 млн. грн. перед другим читанням Держбюджету на 2018 рік. Ця пропозиція була підтримана і Комітетом Верховної Ради з питань науки і освіти. Проте, на жаль, вона не була врахована під час остаточного голосування.

Зважаючи на таку ситуацію, ЦК профспілки звернувся до Президії НАН України з пропозицією при підготовці до затвердження розподілу бюджетного фінансування Академії на 2018 р. максимальні обсяги коштів за КПКВК 6541030 спрямувати на базове фінансування наукових установ. За попередньою інформацією обсяги базового фінансування наукових установ будуть у середньому підвищенні на 11,88 (замість можливих - 9,27%).

Певною мірою частково ситуацію з оплатою праці, а отже і з зайнятістю, може покращити старт нової бюджетної програми «Підтримка розвитку пріоритетних напрямів наукових досліджень» (КПКВК 6541230), на яку передбачено 500 млн. грн.

Але тут є дві проблеми. По-перше, це не базове фінансування наукових досліджень. І, по-друге, фінансування за цією програмою буде розпочато лише після затвердження Кабінетом Міністрів порядку використання коштів та паспорту цієї бюджетної програми. Зараз ведеться робота над тим, щоб

фінансування за КПКВК 6541230 розпочалося не у липні, як планувало Міністерство фінансів, а з початку ІІ-го кварталу 2018 р.

Таким чином, за нинішнього обсягу фінансування за КПКВК 6541030 вийти на режим повної зайнятості в цілому по Академії неможливо. (Мова не йде про ті установи, які за рахунок спецфонду можуть істотно покращити ситуацію у цьому відношенні).

Подальше скорочення чисельності працівників НАН України вже дійшло до тієї межі, коли воно ставить під загрозу саме існування багатьох наукових установ і згортання цілих напрямків наукових досліджень.

Такий розвиток подій є тим більше неприпустимим у 2018 р., коли Академія буде відзначати 100-річчя свого утворення. Профспілка і Президія НАН України повинні докласти максимум зусиль для врегулювання цієї гострої соціальної проблеми шляхом внесення змін до Державного бюджету на 2018 р. під час його найближчого перегляду. Про що, говорив і керівник Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти О. В. Співаковський.

Досягти цієї мети можливо лише за умови енергійних і рішучих дій всієї академічної громади, солідарності наукової спільноти.

Голова Профспілки
працівників НАН України

A.I.Широков